

Národní banka a prodej nebo výměna nemovitostí v Sudetech.

V prvním čísle nového ročníku České Advokacie, která byla vhodně reorganisována jako list stavovský, uveřejněna byla pod názvem: »Obor působnosti Národní banky Československé při prodeji nebo výměně nemovitostí v Sudetech« tato důležitá zpráva:

Národní banka Československá neprovádí ani nezprostředkuje prodej nebo výměnu nemovitostí v Sudetech, nýbrž pouze uděluje k prodeji nebo výměně nemovitostí povolení, které je prodávající povinen mít, když bydlí v Československu (Opatření stálého výboru čís. 287/38 Sb. z. a n. Žádost o povolení nutno podati prostřednictvím některé banky oprávněné k obchodu s devisami nebo právního zástupce na tiskopise »Nemovitosti a jiné hodnoty« a doložití návrhem nebo opisem smlouvy. Zmíněné povolení Národní banky Československé opravňuje pouze k prodeji nemovitostí a nevyplývá z něho zajištění výplaty peněz v Československé republice. Převedení peněz získaných prodejem lze ze sudetského území do Československa uskutečnit clearingem (přes zvláštní sudetoněmecký účet Národní banky Československé — Sonderkonto) a to v rozsahu, v jakém převod částky do Československa povolily německé devisové úřady. Dojde-li k prodeji nemovitostí, je záhodno, aby ohledně převodu tržové ceny do Československa byl zachován tento postup:

1. Proávající si vymíní, že kupující sám nebo prostřednictvím některé německé banky nebo právního zástupce obstará povolení německých devisových úřadů k složení tržové ceny na zvláštní sudetoněmecký účet Národní banky Československé

u Německé sčítovací pokladny v Berlíně (Sonderkonto).

2. Proávající si dále vymíní, že na základě tohoto povolení německých devisových úřadů kupující předá příslušnou částku v RM některé německé bance s příkazem, aby částku složila u Německé sčítovací pokladny v Berlíně na Sonderkonto Národní banky Československé ve prospěch prodávajícího.

3. O složení na Sonderkontě obdrží prodávající aviso od Národní banky Československé, která příjemce peněz (prodávajícího) vyzve, aby prokázal určité okolnosti, které mu Národní banka Československá předeře.

4. Shledá-li Národní banka Československá, že podmínky pro výplatu jsou splněny a budou-li v clearing u k dispozici potřebné prostředky, provede výplatu.

Ohledně výplaty částek, které německé devisové úřady povolily složit na Sonderkonto, upozorňujeme na tuto zprávu Národní banky Československé v denním tisku ze dne 10. ledna 1939.

»Převody kapitálových pohledávek ze sudetského území do Československa. Národní banka Československá oznamuje, že bude propláceti pohledávky finančního rázu, vyjmenované ve čl. 6 Opatření Národní banky Československé ze dne 31. října 1938, č. 260 Sb. z. a n. (na př. vklady, výtěžky ze zcizení nemovitostí, dědictví a pod.) složené na zvláštní účet sudetoněmecký (Sonderkonto) za úřední kurs, t. č. 1 RM = 11.62 K, pokud celková pohledávka nepřesahuje K 250.000.— Nad tuto výši budou platy převáděny po dohodě s Národní bankou Československou v každém jednotlivém případě zvlášť.«

Pokud tržová cena za nemovitost v připojeném území má být prodávajícímu tuzemci uhrazena z prostředků, které má kupující cizinec v tuzemsku, může se tak dít pouze na základě zvláštního povolení Národní banky Československé.

Z právní praxe.

Otázka žalobního petitu.

Rozhodnutím ze dne 11. února 1939, Rv II 2550/38, vyslovil nejvyšší soud důležité zásady, pro které pokládáme za nutné, na rozhodnutí, které dosud nebylo nikde uveřejněno, upozorniti.

Nejvyšší soud vyhověl jím dovo-

lání proti zamítavým rozsudkům obou nižších stolic, zrušil je a vrátil věc do I. stolice k novému projednání a rozhodnutí s tímto odůvodněním a s těmito pokyny:

Otázkou, zda žalobní prosba jest určitá do té míry, aby mohla býti základem exekuce musí se soud zabývatí také bez jakéhokoli námítky se strany žalované z moci

úřední (Sb. n. s. čís. 12.032). Nejde tu jen o formální vadu, která by mohla být odstraněna snad postupem podle § 84 c. ř. s., nýbrž o vadu materiálně-právní (Sb. n. s. čís. 10.487), protože otázka určitosti žalobní prosby souvisí také s právním posouzením podle předpisů hmotného práva. Soud ovšem není oprávněn a ani povinen zaříditi opravu vadné žalobní prosby opatřením podle zmíněného již předpisu § 84 c. ř. s. a není také zásadně ani oprávněn, aby svému rozhodnutí položil za základ jinou žalobní prosbu, to jest žádání, jehož žalobce neučinil. Než právě proto, že jde o věc právního posouzení, musí soudce podle §§ 182, 496 č. 2 a 3 c. ř. s. učiniti otázku určitosti žalobního žádání předmětem ústního projednání, z něhož se nikterak nevyklučuje projednání věci po stránce právní. Nejde tu o nějaké poučování stran nebo manudukci, jak to zákon má na mysli v části pojednávající o řízení před okresními soudy, nýbrž o splnění předpisů směřujících k provedení zásady projednací, o materiální vedení sporu. Soudce musí případně své pochybnosti sdělit mezi stranami a dáti jim příležitost k tomu, aby nadhozené otázky jak po stránce skutkové, tak také právní projednaly a aby k nim zaujaly své stanovisko. To platí i tehdy, má-li soudce pochybnosti o správnosti žalobního žádání; neboť nesrovnávalo by se ani se zásadou projednací a z ní plynoucím příkazem k materiálnímu vedení sporu, ani se zásadou procesní ekonomie, kdyby soudce projednával spor ze všech možných hledisek skutkových a kdyby pak nakonec žalobu zamítl jen pro neurčitost žalobního žádání, aniž strany na své pochybnosti v tomto směru předtím upozornil a aniž jim dal možnost, aby se k jeho pochybnostem vyjádřily a aby případně závadu žalobní prosby prostě odstranily tím, že by ji upravily uspokojivým způsobem. Ani tu nesmí soud strany jaksi zaskočiti a zmařiti tak z čistě formálního důvodu, aby použito bylo toho, co po věcné stránce bylo pracně projednáno. V souzeném případě by tu ovšem pochybnosti, které vedly žalující stranu k úpravě žalobní prosby. Než otázka určitosti žalobního žádání, zvláště s oněch hledisek a, podle onoho názoru, který pak soud projevil v rozsudku, nebyla soudem samým ani nadhozena a tak zůstala neprojednána. Jiná věc by byla, kdyby byl býval soud tuto otázku uvedl na přetřes, kdyby své pochybnosti stranám sdělil, a kdyby byl býval žalobce přes to setrval na svém žalobním žádání, trvaje na jeho správnosti. V tom případě by soudce nebyl oprávněn nutiti ho k nějaké

úpravě žalobní prosby, nýbrž musel by pak o žalobcově prosbě rozhodnouti a to zcela bez zřetele k tomu, jaká právní hlediska při projednávání uvedl na přetřes.

Jeho právní názor se stranami sdělený by ho nijak nevázal a nebyl by překážkou proti tomu, aby přece o žalobní prosbě rozhodl věcně. Kdyby tak soudce při projednání postupoval, pak by nešlo o vadnost řízení podle § 503 č. 2 a §§ 182, 496 c. ř. s., když se stranám dostalo možnost vyjádřiti se k žalobní prosbě. V souzeném případě se to však nestalo; naopak stanovisko, které zaujal procesní soud v usnesení o úpravě žaloby, mohl si žalobce spíše vykládati v ten smysl, že proti určitosti pozmeněné žalobní prosby nemá soud žádných námitek.

Podle právních hledisek shora uvedených nebyla tedy věc náležitě projednána a to hned již v prvé stolici, kde by byl měl žalobce ještě možnost upravití žalobní prosbu se zřetelem k pochybnostem soudu, nadhozených až v rozsudku, a tak umožniti, aby procesní látka, v řízení před procesním soudem získaná nezůstala neuzitkována. Proti úpravě žalobní prosby nebylo by bývalo námitek s hlediska předpisu § 235 c. ř. s., protože by nešlo o změnu žaloby.

Zrušovací výrok jest proto odůvodněn předpisem §§ 510, 496 č. 2 c. ř. s. a na prvním soudě bude, aby podle stanoviska tuto naznačeného doplnil řízení a aby v něm poslytl stranám příležitost, aby se vyjádřily k otázkám uvedeným v rozsudku ve příčině žalobní prosby a aby žalobce mohl případně žalobní prosbu upravití. Když věc zatím náležitě probrána nebyla, nebylo zatím ani dovolacím soudu možno zabývati se ostatními vývody dovolání.

Určovací žaloba k odvrácení promlčení.*)

Advokát Dr. Jaroslav Vrba, Praha, dal nám k dispozici tento případ:

Žalovaný byl dlužníkem žalobkyně. Když žalovaný se v roce 1934 ocitl ve vyrovnání, došlo mezi žalobkyní a manželkou žalovaného ke smlouvě, dle níž manželka žalova-

*) O žalobách tohoto druhu všeobecně viz Pužman »Žaloby a žalobní petity«, str. 391—396.

ného o d k o u p i l a pohledávku žalobkyně po poskytnutí určité slevy a dále měla manželka žalovaného vystupovati jako věřitel žalovaného, a to jako věřitel, který, pokud se pohledávky samé týče, byl zase dlužníkem žalobcovým.

Manželka žalovaného, když byla žalobkyní zažalována o zaplacení svého dluhu (t. j. úplaty za prodej pohledávky proti žalovanému), podala na žalobkyni žalobu, v níž uplatňuje neplatnost kupní smlouvy.

Žalobkyně tvrdí, že jí nyní hrozí nebezpečí, kdyby manželka žalovaného svůj spor o neplatnost kupní smlouvy vyhrála, že by mohla žalobkyně o svoji pohledávku vůči žalovanému přijít, protože by mezi tím tato pohledávka byla promlčena a tvrdí tedy svůj právní zájem na tom, aby bylo na jisto postaveno, a to co nejdříve, že žalobkyni v případě úspěchu manželky žalovaného ve sporu o neplatnost kupní smlouvy přísluší pohledávka v plné výši vůči žalovanému, navrhuje žalobkyně, aby bylo rozsudkem zjištěno, že žalující straně, *podlehne-li ve sporech č. j. Ck... a Ck... krajského soudu v....., přísluší proti žalovanému za dodané zboží pohledávka obnášející K.... s....% úrokem od....., jakož i právo domáhati se na žalovaném jejího zaplacení v rámci vyrovnání, potvrzeného pod Kv.... krajského soudu v..... dne....., že žalovaný jest povinen to uznati a zaplatiti žalující straně útraty sporu do 14 dnů pod exekuci.*

V I. stol. byla žaloba zamítnuta.

Soud II. stolice nevyhověl odvolání a uvedl v důvodech:

Předmětná žaloba je určovací žaloba podle § 228 c. ř. s., jejímž předmětem může být zjištění existence nebo neexistence právního poměru nebo práva anebo zjištění pravosti nebo nepravosti listiny. V souzeném případě domáhá se žalující strana zjištění, že jí přísluší proti žalovanému pohledávka za dodané zboží, jakož

i právo domáhati se na žalovaném jejího zaplacení v rámci vyrovnání potvrzeného krajským soudem v...., podlehne-li ve sporech s manželkou žalovaného zahájených u krajského soudu v..... Strana žalující ještě nepodlehla ve sporech s manželkou žalovaného. Domáhá se tedy žalující strana v době, kdy určitá skutečnost její podlehnutí ve sporu ještě nenastala, soudního výroku, že by podmínka, kdyby se uskutečnila, měla za následek platební povinnost žalovaného. Z toho se podává, že žalující strana má jen podmíněný zájem na tom, aby co nejdříve byla na jisto postavena platební povinnost žalovaného, poněvadž platební povinnosti žalovaného tu nebude, kdyby žalující strana zvětěžila ve sporech s manželkou žalovaného. Nesplní-li se ona podmínka, pak by byla žaloba určovací zbytečná a bezúčelná.

Žaloba taková je pochybená, neboť právo neb právní poměr, které mají být žalobou určovací na jisto postaveny, musí tu již být v době podání žaloby, třebaže právo neb právní poměr ještě není účinným, poněvadž z nich plynoucí důsledky jsou vázány podmínkami neb lhůtou. (Viz Neumann: Kommentar zur ZPO. 1915, II., str. 957).

Žalující strana tvrdí, že prodala svoji pohledávku za žalovaným z kupní ceny za dodané zboží manželce žalovaného, což pojmově předpokládá, že pohledávka žalobcova přešla na manželku žalovaného a že jí žalující strana nemůže uplatňovati proti žalovanému, dokud není ve sporech s manželkou žalovaného pravoplatně vyřčeno, že kupní smlouva uzavřená mezi žalující stranou a manželkou žalovaného, je neplatná. Zatím sluší za dlužníka žalující strany považovati manželku žalovaného, na jejíž realitách je pohledávka žalující strany knihovně zajištěna. Poněvadž předmětem určovací žaloby nemůže být budoucně vznikající právní poměr nebo budoucně vznikající právo, sluší žalobu považovati za nepřipustnou.

Nejvyšší soud usnesením ze 7. II. 1939, Rv II 791/38 dovolání vyhověl, obě rozhodnutí nižších stolic zrušil a věc vrátil prvnímu soudu, aby po doplnění řízení znovu rozhodl. V důvodech pak uvedl:

Důvody v rozsudku odvolacího soudu se týkají otázky, zda-li žalobkyně má právní zájem na brzkém zjištění práva žalobkyně (§ 228 c. ř. s.), kteroužto otázku musí řešiti soud z úřadu v každém období sporu (srovnej rozhodnutí čís. 9311, 9820, 10.155, 12.986 Sb. n. s.), leda že by otázka ta byla

již vyřešena pravoplatným formálním usnesením (rozhodnutí číslo 7491 sb. n. s.), což v souzeném případě se nestalo. Jest proto i nejvyšší soud oprávněn z úřadu samostatně otázku tu řešiti.

Důvodně ale vytýká tu dovolatelka mylnost právního názoru odvolacího soudu, že jde o právní poměr, jenž teprve v budoucnosti má snad vzniknouti a že již proto jest určovací žaloba nepřipustná. Neboť jest nesporné, že právní poměr a z něho odvozovaná pohledávka žalobkyně proti žalovanému vznikla z obchodního spojení ku dni , tedy již před odkupem pohledávky manželkou žalovaného. Proto rozsudek, který vyjde ve sporech Ck . . . a Ck . . . , uzná-li na neplatnost odkupu pohledávky, ať z důvodu § 55 vyr. ř. č. 64/1931 Sb. z. a n., anebo z důvodu §§ 870 nebo 879, odst. první obč. zák., nebude tvořiti právní důvod vzniku tvrzené pohledávky žalobkyně proti žalovanému, poněvadž bude míti jea význam deklaratorní a nikoliv konstitutivní a mohlo by z něho býti jen odvozováno, že pohledávka žalobkyně proti žalovanému neplatným odkupem nezanikla. Neopírá se tudíž určovací žaloba o to, že pohledávka žalobkyně proti žalovanému teprve vznikne, nýbrž o to, že v případě neplatnosti odkupu nezanikla.

Žalovaný namítal, že žaloba jest vůbec nepřipustná, poněvadž prý nemůže býti základem nejistota žalobkyně, jak vlastně má postupovati, to jest nemůže prý současně dvěma žalobami uplatňovati pohledávku a z nedostatku přesné právní orientace podávati žalobu se žalobní žádostí in eventum formulovanou. To jest námitka procesního práva, není ale důvodná. Neboť není zákonného ustanovení, že žaloba musí býti zamítnuta pro nepřipustnost jediné z toho důvodu, že žalobce v jiném sporu a dokonce s jinou stranou sporu tvrdil skutkově opak toho, co tvrdí nyní. Tu jde jen o důkazní otázku, zda jest pravda, co žalobce tvrdil v tom neb onom sporu. Než v souzeném případě žalobkyně ani tak nepostupuje, neboť netvrdí, že odkup pohledávky manželkou žalovaného je neplatný, nýbrž vyvozuje důsledky jen z toho, když podlehe ve sporech Ck . . . a Ck . . . , kde tvrdila, že odkup jest platný. Nejde tu o procesuální předpoklad trvání nebo zániku pohledávky, jež má býti zjištěna, nýbrž o hmotněprávní předpoklad. Není také pochyby o tom, že žalobkyně by byla oprávněna žalovati žalovaného o splnění tvrzené pohledávky v rámci potvrzeného vyrovnání, dokud není promlčena, kdyby ve zmíněných sporech Ck . . . a Ck . . . pravoplatně podlehla. Nelze proto nahlédnouti, proč by nemohla žalovati na určení práva na pohledávku proti žalovanému, pod-

lehne-li v oněch sporech, jsou-li jinak splněny předpoklady žaloby určovací.

Kladná žaloba určovací předpokládá, aby žalobce tvrdil právní poměr nebo právo, jehož zjištění se domáhá a právní zájem na jeho brzkém zjištění (§ 228 c. ř. s.).

Žalobkyně tvrdila a žalovaný uznal, že žalobkyni vznikla proti žalovanému za dodané zboží ku dni 7. srpna 1934 pohledávka o jejíž zjištění jde, a žalovaný nepopřel, že žalobkyni by příslušelo právo vymáhati tuto pohledávku proti žalovanému v rámci potvrzeného vyrovnání, podlehe-li ve zmíněných sporech Ck . . . a Ck . . . , nebyla-li pohledávka proti němu promlčena podle § 1486, č. 1 obč. zák.

Šlo by tu jen o to, zdali zažalovaná pohledávka jest proti žalovanému promlčena, čili nic. Dospěje-li soud k závěru, že promlčena není, pak jest splněn první předpoklad kladné žaloby určovací.

Není pochybností o tom, že nebezpečí promlčení odůvodňuje právní zájem podle § 228 c. ř. s., nemůželi žalobce žalovati přímo na plnění, leda že by i vedle toho měl zvláštní právní zájem na brzkém zjištění. Žalobkyně mohla sice na místě žaloby určovací podat žalobu na plnění, kdyby byla uznala neplatnost odkupu pohledávky manželkou žalovaného, čili kdyby se vzdala svého nároku proti ní. Ku vzdání se tohoto nároku nelze jí ale nutit, to jest jejím právem, a nelze jí vytýkati, že se snaží zachrániti svůj nárok proti žalovanému, kdyby pozbyla nárok proti manželce žalovaného. Jinak by se mohlo státi, že pozbude oba nároky. A právě tato právní nejistota, zda jí přísluší nárok proti manželce žalovaného nebo jen proti žalovanému, vede k závěru, že žalobkyně má právní zájem na zjištění nároku proti žalovanému v případě podlehnutí ve sporech vedených proti manželce žalovaného.

Bylo však zapotřebí zjišťovati, zda určovací žaloba byla podána ještě před uplynutím promlčecí lhůty, a proto byly rozsudky zrušeny a věc vrácena k I. soudu k doplnění řízení a k novému rozhodnutí.

Soudní poplatky v Sudetském území.

Narízením z 30. listopadu 1938 RGBl. č. I, str. 1684 byly v Sudetském území zavedeny předpisy týkající se soudních poplatků, totiž Gerichtskostengesetz z 5. VII. 1927, RGBl. I, str. 152 s doplňky a zmé-

nami. Zaveden dosud nebyl v Sudetském území říšskoněmecký »Poplatkový řád pro advokáty«. Pro urychlení výkonu právní pomoci jest nutno, aby i právníci česko-slovenští byli se zásadami soudních poplatků platnými v Sudetském území dobře obeznámeni.

I. Všeobecné:

Níže jest přehled nejdůležitějších zásad, platných pro tyto poplatky v občanských právních rozepřích:

Je-li řízení již zahájeno, a byly-li podle starých předpisů poplatky zapraveny nebo vyměřeny, vpočítají se do nových poplatků.

Mimo soudní poplatky nevybírají se žádné kolky nebo další dávky, zejména tedy ne kolky na podání, na protokoly, na přílohy a pod.

Zákon o soudních poplatcích stanoví sazbu »plného poplatku« a z ní vychází. Podle něho vybírá se »plný poplatek«:

1. Jako procesní poplatek za řízení vůbec;

2. jako důkazní poplatek za nařízení provádění důkazů;

3. jako poplatek rozsudečný za konečný nebo mezitímní rozsudek, vydaný po sporném projednávání.

Podle toho jest odvésti při rozsudcích pro uznání a pro zmeškání pouze procesní poplatek. Dojde-li ve sporu k uzavření smíru u soudu, vybírá se pouze čtvrtina plného poplatku, přesahuje-li hodnota předmětu smíru hodnotu předmětu sporu, takže při takových smírech, jejichž punktem nepřesahuje punktem sporné, což bude pravidlem, se poplatek ze smíru neplatí. Ukončí-li se spor takovým smírem, odpadá i důkazní poplatek, na který nárok již vznikl.

Je-li hodnota sporu v době vynesení rozsudku nebo při jiném skončení sporu vyšší, než v době podání žaloby, rozhoduje pro poplatky z celého sporného řízení hodnota

vyšší. Při nárocích na výživné počítá se hodnota sporu podle výše jednoho výživného, není-li ovšem souhrn žalovaných pohledávek nižší. Při uplatňování peněžitých rent určuje se hodnota sporu pětinasobkem jednoročních důchodů, opět za předpokladu, že souhrn žalovaných dávek není nižší, než tato hodnota. Při rozhodování o alimentární povinnosti manželů pro dobu trvání sporu počítá se hodnota sporu součtem alimentů za dobu půl roku. Při žalobách o trvání nebo existenci nájemního poměru jest hodnotou sporu jednoroční nájemné, leda by nájemné připadající na spornou dobu bylo nižší. Při žalobách na vyklizení pronajatých budov a části budov nebo propachtovaných pozemků jest hodnotou sporu čtvrtletní nájemné.

U nemajetkových nároků platí zpravidla jako hodnota sporu částka 2000 RM.

Procesní poplatek se nevybírání, byla-li žaloba vzata zpět ještě před určením roku k ústnímu jednání, byla-li vzata zpět po té, snižuje se procesní poplatek na čtvrtinu plného poplatku.

Polovina plného poplatku se vybírá v řízení o prozatímním opatření.

Procesní poplatek, důkazní poplatek a rozsudečný poplatek zvyšují se v odvolací stoličce o polovinu, v dovolací stoličce na dvojnásobek. Je-li odvolání nebo dovolání odmítnuto usnesením jako nepřipustné, činí procesní poplatek pouze polovinu plné sazby. Polovinu plného poplatku jest zaplatiti také tehdy, byl-li opravný prostředek vzat zpět před nařízením roku k ústnímu jednání.

V řízení o stížnosti (rekursu) se vybírá plný poplatek jen tehdy, byla-li stížnost odmrštěna jako nepřipustná nebo odmítnuta. Nebylo-li však ve věci samé rozhodnuto a bylo-li rozhodnuto pouze o útratách, podléhá útratová stížnost plnému poplatku.

V řízení upomínacím a směnečném vybírá se polovina plného poplatku.

Zákon o soudních poplatcích zná také poplatek z prodlení. Tento poplatek může býti soudem uložen, muselo by býti zavinením strany nebo jejího zástupce ústní sporné jednání odročeno nebo vznikli průtah sporu opožděným přednesem strany. Poplatek z prodlení může býti uložen v plné výši plného poplatku, může však býti též snižen až na čtvrtinu.

II. Výše poplatků:

Nejmenší částka poplatku jest 3 RM. Obnosy v pfenicích zaokrouhlují se vždy na 10 nahoru.

Plný poplatek činí u předmětu sporu do 60 RM včetně 2 RM, při vyšších punktech až do 1000 RM včetně činí . . . 3 %, nad to až do 2000 RM včetně 2 %, nad to až do 10.000 RM včetně 1 %, nad to bez omezení . . . 1/2 %.

Hodnotu jest zaokrouhliti vždy nahoru do nejbližších 100 RM, při hodnotě sporu přes 20.000 RM vždy na nejbližších 1000 RM.

Poměrně vysoké poplatky, naproti tomu však upravené degresivně jsou zřejmy z tabulky:

Hodnota sporu až	Plný poplatek	Hodnota sporu až	Plný poplatek
60	2	2.600	56
100	3	2.700	57
200	6	2.800	58
300	9	2.900	59
400	12	3.000	60
500	15	3.100	61
600	18	3.200	62
700	21	3.300	63
800	24	3.400	64
900	27	3.500	65
1.000	30	3.600	66
1.100	32	3.700	67
1.200	34	3.800	68
1.300	36	3.900	69
1.400	38	4.000	70
1.500	40	4.100	71
1.600	42	4.200	72
1.700	44	4.300	73
1.800	46	4.400	74
1.900	48	4.500	75
2.000	50	4.600	76
2.100	51	4.700	77
2.200	52	4.800	78
2.300	53	4.900	79
2.400	54	5.000	80
2.500	55	5.100	81

Hodnota sporu až	Plný poplatek	Hodnota sporu až	Plný poplatek
5.200	82	7.700	107
5.300	83	7.800	108
5.400	84	7.900	109
5.500	85	8.000	110
5.600	86	8.100	111
5.700	87	8.200	112
5.800	88	8.300	113
5.900	89	8.400	114
6.000	90	8.500	115
6.100	91	8.600	116
6.200	92	8.700	117
6.300	93	8.800	118
6.400	94	8.900	119
6.500	95	9.000	120
6.600	96	9.100	121
6.700	97	9.200	122
6.800	98	9.300	123
6.900	99	9.400	124
7.000	100	9.500	125
7.100	101	9.600	126
7.200	102	9.700	127
7.300	103	9.800	128
7.400	104	9.900	129
7.500	105	10.000	130
7.600	106		

Podle toho činí tedy na př. při sporném punktu 1000 RM procesní poplatek 30 RM, důkazní poplatek 30 RM a rozsudečný poplatek 30 RM, dohromady 90 RM, poněvadž každý z těchto poplatků představuje plný poplatek.

III. Splatnost soudních poplatků.

Poplatek stává se splatným učiněním návrhu po kterém se řízení zahajuje, rozsudečný poplatek jest splatný rozhodnutím.

Rok k ústnímu jednání má o žalobě býti nařízen po zaplacení procesního poplatku. Platební rozkaz (směnečný platební příkaz) má býti vydán teprve po zaplacení poplatku.

Výjimka platí tehdy, má-li žalobce právo chudých, nebo osvědčí-li, že by mu zaplacení poplatku v krátké lhůtě s ohledem na jeho majetkové poměry, činilo potíže. To platí i tehdy, osvědčí-li se, že by průtah způsobil žalobci škodu nenahraditelnou nebo těžko nahraditelnou. K osvědčení postačí v posledním případě prohlášení zmocněného právního zástupce. *Odpůrce žalující*

strany, která má právo chudých, neplatí tedy soudní poplatky, leda by v rozsudku k tomu byl odsouzen. Dlužníkem soudních poplatků jest v civilním procesu vždy ten, kdo řízení v I. stolici navrhl. Je-li rozhodnutí zrušeno nebo změněno, zaniká tím také povinnost k placení soudních poplatků, založená soudním rozhodnutím.

Více poplatkových dlužníků ručí solidárně.

IV. Záloha cizinců.

Příslušníci cizích států jsou povinni bez ohledu na závazek k placení procesního poplatku v I. a II. stolici platiti zálohu ve výši dvojnásobného poplatku, v III. stolici ve výši jednoduchého poplatku. Totéž platí pro osoby bez státní příslušnosti, které nemají svoje bydliště v Německé Říši. Je to jakýsi druh aktorské kauce, jenž ve prospěch fisku a nikoli ve prospěch druhé strany.

Tato záloha cizinců se však nevybírá, platí-li vzájemnost. Tomu tak jest v poměru k Česko-Slovensku.

Avšak, i když neplatí vzájemnost, nevybírá se záloha cizinců při žalobách směnečných, žalobách navzájem, žalobách z práv zapsaných v pozemkové knize a v případech, kdy žalobce má právo chudých.

V. Způsob odvádění soudních poplatků.

Zásadně doručuje justiční pokladna (Justizkassa) útratový účet, který zasílá přímo straně. Je však též možno, aby strana si vy počítala poplatek a složila jej v »Gerichtskostenmarken« (ve známkách soudních poplatků).

Ručení procesního zmocněnce za soudní poplatky neexistuje. Procesní zmocněnec naopak může podávat všechna podání bez jakýchkoliv známek poplatkových, poplatky bu-

dou pak vyměřeny straně útratovým účtem přímo.

*

V této souvislosti jest upozorniti též na ustanovení Urkundensteuergesetz z 5. V. 1936 RGBl. I, str. 407 o procesních plných mocích, který platí v Sudetském území od 10. XI. 1938. O procesních plných mocích ustanovuje § 27 Urkundensteuergesetz:

Dani podléhá prohlášení zmocnitele, jímž uděluje někomu jinému zastupitelskou moc (udělení plné moci). Dani podléhá také udělení substituční plné moci. Není-li o udělení plné moci vystavena listina, jest takové listině pokládati za rovno sdělení zmocnitelovo třetí osobě, že jiného zmocnil.

Daň se počítá,

1. zmocňuje-li plná moc k provedení určitého právního jednání nebo určitého druhu právních jednání (zvláštní plná moc): z hodnoty předmětu těchto právních jednání;

2. zmocňuje-li plná moc k provedení všech právních jednání, které se týkají celého jmění nebo části jmění zmocnitelova (všeobecná plná moc): z hodnoty jmění nebo částečného jmění bez srážky dluhu.

Listinná daň činí v tomto případě $\frac{1}{2}\%$ (promile), ne však více, než 500 RM. Není-li hodnota předmětu ocenitelná, činí daň 1.50 RM.

Ze zdanění jest vyňata: Plná moc k zastupování v řízení před soudem nebo jiným úřadem, a to i tehdy, zmocňuje-li plná moc k přijímání předmětu sporu a k dispozici jím (další osvobození v této souvislosti nejsou důležitá).

Podle toho jest procesní plná moc prosta poplatnosti. Naproti tomu však podléhá dani prohlášení, že mandát se přijímá. Potvrdí-li tedy na př. právní zástupce své straně, že přijímá zastupování určité věci, podléhá to listinné dani.

Označení úřadů v Sudetoněmeckém území.

I. Soudy:

Amtsgericht (dříve Bezirksgericht).

Landgericht (dříve Kreisgericht).

Oberlandesgericht (se sídlem v Litoměřicích).

Reichsgericht (se sídlem v Lipsku).

Nařízením z 10. února 1939 RGBl. I, str. 201, bylo stanoveno, že Oberlandesgericht pro území Sudetská se zřizuje v Litoměřicích.

Pokud podle dosavadních předpisů měl o dovolání nebo stížnosti rozhodovati nejvyšší soud ve věcech, v kterých v I. stolici jsou příslušny Amtsgerichte, rozhoduje namísto něho Oberlandesgericht.

Nové Landgerichte byly v Sudetském území zřízeny tyto:

1. V Trutnově (Trautenau): Tomuto Landgerichtu připadají po oddělení od Landgerichtu Liberec Amtsgerichte: Arnau, Braunau, Hohenelbe, Marschendorf, Rochlitz, Schatzlar, Trautenau a Wekelsdorf.

2. V Mor. Šumperku (Mähr. Schönberg): Tomuto Landgerichtu připadají: Z okrsku Landgerichtu Liberec Amtsgerichte Grulich a Rokytnitz; z okrsku Landgerichtu Opava (Troppau) Amtsgerichte: Hohenstadt, Landskron, Mähr. Altstadt, Mähr. Neustadt, Mähr. Schönberg, Mähr. Trübau, Müglitz, Sternberg, Schildberg, Wiesenberg a Zwittau.

3. Landgerichtu v Novém Jičíně (Neutitschein) byly přikázány z okrsku Landgerichtu Opava (Troppau): Amtsgericht Odrau a Wagstadt.

4. Landgerichtu ve Znojmě (Znaim) byl přikázán z obvodu Landgerichtu Cheb (Eger) Amtsgericht Neu Bistritz.

Nařízením z 22. II. 1939 RGBl. I., str. 291, byly přičleněny:

a) Landgericht Znaim k Oberlandesgerichtsbezirku Wien;

b) Amtsgericht Gratzen k Landesgerichtsbezirku Krems,

c) Amtsgerichte Böhm. Krumau, Hohenfurth, Kalsching, Kaplitz a Oberplan k Landgerichtsbezirku Linz;

d) Amtsgerichte Bergreichenstein, Hartmanitz, Neuern, Prachatitz, Wallern a Winterberg k Landgerichtsbezirku Deggendorf;

e) Amtsgericht Rokitznitz k Landgerichtsbezirku Glatz;

f) Amtsgericht Hultschin k Landgerichtsbezirku Ratibor.

II. Správní úřady:

1. Der Bürgermeister.

2. Der Landrat (dříve okresní úřad). Obvod se jmenuje Landkreis (dříve politický okres).

3. Der Regierungspräsident: v Ústí (Aussig), v Karlových Varech (Karlsbad), v Opavě (Troppau). Obvod se jmenuje Regierungsbezirk.

4. Der Reichskommissar: v Liberci (Reichenberg).

III. Finanční úřady:

1. Das Finanzamt (v sídle Landratu);

2. Der Oberfinanzpräsident: v Karlových Varech (Karlsbad), v Opavě (Troppau).

Z označování jest zřejmo přejímání pruských zásad individuální odpovědnosti. Instance se označují nikoli jako úřady, nýbrž nositelem úřední moci jest určen zpravidla zodpovědný úředník (starosta, nikoli obecní úřad, zemský rada, nikoli okresní úřad atd.).

Autoři článků v tomto čísle.

Min. rada ministerstva vnitřní Vladimír Verner, rada min. sprav. Dr. Jaroslav Štěpina, advokát na Kladně, Dr. Otto Passer, vrch. rada nejv. soudu Dr. František Poláček, vrch. fin. kom. Dr. František Muchka, úř. všeob. pens. úst. Dr. Emil Svoboda, adv. v Praze Dr. Karel Ballenberger, okr. soudce v Brně Dr. Jindřich Stach.

Oprava. Nedopatření redakce byl autor článku »Knihovni poznámky podle zemědělského vyrovnacího řízení« JUDr. Ladislav Hlavatý označen nesprávně úředním titulem soudní rada místo okresní soudce, což tímto opravujeme. Redakce.